



KLAGANDE

1. Jaktkritikerna, 802441-4370

[Redacted]

2. [Redacted]
[Redacted]

MOTPART

Länsstyrelsen i Örebro län
701 86 Örebro

ÖVERKLAGAT BESLUT

Länsstyrelsen i Örebro läns beslut den 17 december 2018,
dnr 218-7425-2018

SAKEN

Licensjakt efter lodjur enligt jaktförordningen (1987:905)

FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten avvisar [Redacted] överklagande.

Förvaltningsrätten avvisar Jaktkritikernas yrkanden om utfärdande av yttrande samt krav på länsstyrelsen att redovisa tamdjurspopulationer och beskriva jaktlagen.

Med delvis bifall till överklagandet ändrar förvaltningsrätten länsstyrelsens beslut på så sätt att licensjakt efter lodjur endast får ske efter högst två (2) lodjur i det södra jaktområdet.

BAKGRUND

Länsstyrelsen i Örebro län har beslutat om licensjakt efter tre (3) lodjur fördelat på två jaktområden. I det norra jaktområdet får högst ett (1) lodjur fällas och i det södra jaktområdet får högst två (2) lodjur fällas. Gränsen mellan de två jaktområdena utgörs av väg E18/E20. I beslutet anges att jakten får bedrivas under tiden 1 mars till och med den 31 mars 2019, eller till dess att jakten avlyses. Skälen för beslutet framgår av bilaga 1.

PARTERNAS INSTÄLLNING

Vad [REDACTED] anför

[REDACTED] överklagar beslutet och yrkar att det ska upphävas. Han anför i huvudsak följande. Den beslutade jakten är inte förenlig med art- och habitatdirektivet. Jakt efter lodjur får endast ske mycket restriktivt och några skäl för att medge jakt har inte framkommit i beslutet. Jakt innebär lidande för djuren och är djurplågeri. Han har talerätt för att lodjuren är av allmänt intresse och angår honom som svensk medborgare.

Vad Jaktkritikerna anför

Jaktkritikerna överklagar beslutet och yrkar:

- att beslutet ska upphävas
- att länsstyrelsen ska korrigera uppgifterna om antalet lodjur som används i besluten om licensjakt, samt att länsstyrelsen åläggs att inräkna antalet individer av lodjur som dödas i tjuvjakt och i detta antal inräkna de sju lodjur som angetts som döda.
- att länsstyrelsen åläggs att redovisa antalet tamdjurspopulationer, antal tamdjursägare, samt den ökning alternativt minskning tamdjurhållningen i länet står för 2017- 2018.
- att all hundanvändning för att förfölja och jaga lodjur ska förbjudas, särskild de plott- och stövartyper som införts i Sverige under 2000 talet.

- att veterinär och djurvälståndsexpertis ska utfärda ett yttrande om hundjakt efter just lodjur utifrån en särskild bedömning av den nya typen av plotthund.
- att länsstyrelsen i detalj ska beskriva hur 27 § jaktlagen ska tolkas vad gäller de nya jakthundstyperna och hur 5 § i djurskyddslagen ska tolkas om överansträngning av djur avseende lodjur.
- att spårning med motorfordon inte ska tillåtas och att det ska vara förbjudet att söka efter lodjursspår med hjälp av motorfordon före den 1 mars samt att medföra vapen vid sökning från motorfordon.

Jaktkritikerna anför i huvudsak följande. Jakten är inte förenlig med förbudet att fånga och döda lodjur och störa dem under deras parnings- och uppfödningstid. Jakttiden sammanfaller med lodjurens brunstperiod och en period då lodjursungarna fortfarande är beroende av föräldradjuren. Inom EU kommissionen pågår en översyn över hur Sverige förhållit sig till art- och habitatdirektivet. Det förslag som EU kommissionen lagt fram är ett försök att förmå Sverige att följa intentionerna i art- och habitatdirektivet. EU kommissionen har ändrat sina riktlinjer för statligt stöd inom jordbrukssektorn som gör det möjligt för medlemsstaterna att bevilja full ersättning till jordbrukare för skador som är orsakade av fridlysta djur. Ändringarna möjliggör ersättning till exempelvis uppförande av elstängsel eller förvärv av boskapsvaktande hundar. Genom förbättrade och generösare ersättningsregler finns det alltså annan lämplig lösning. Länsstyrelsen kan redan nu uppmärksamma granskningen av artskyddet genom att detta är utesluta jakt på en så känslig art som lodjur. Undantaget från det strikta skyddssystemet för lodjur kan inte tillämpas genom licensjakt eftersom upprätthållandet av gynnsam bevarandestatus i dess naturliga utbredningsområde inte är tydligt belagt. Forskning visar att lodjuren behöver vara närmare 3 000 för att uppnå gynnsam bevarandestatus eftersom utbytet mellan den Svenska och den östra populationen är minimal. Den svenska lodjursstammen innehåller en låg grad av genetisk variation. Genom årliga beslut om licensjakt

ligger lodjurspopulationen på gränsen till miniminivån för gynnsam bevarandestatus. Länsstyrelsen har angett i sitt beslut att det skett en ökning med en familjegrupp avseende lodjurens population vid en jämförelse med tidigare år. Uppgifterna är felaktiga och lodjurspopulationen har minskat med en familjegrupp under samma period. Det är i Norge det skett en ökning av familjegrupp av lodjur. Den illegala jakten är inte inräknad i det svenska lodjursbeståndet och beräknas uppgå till närmare 15 procent. Då finns inte utrymme för licensjakt. Länsstyrelsen har inte i beslutet klarlagt att det inte finns annan lämplig lösning. De senaste tio åren har 26 hundar dödats av lodjur medan 155 hundar skjutits av jägarna själva under jakt vid samma period. År 2011 fanns 225 449 får i mellersta Sverige varav endast 85 angreps av lodjur.

Länsstyrelsen vidhåller sitt beslut.

RÄTTSLIG REGLERING

Bestämmelser

Av 23 c § jaktförordningen framgår att förutsättningen för att licensjakt efter bl.a. lodjur ska kunna tillåtas är att det inte finns någon annan lämplig lösning och att jakten inte försvårar upprätthållandet av en gynnsam bevarande-status hos artens bestånd i dess naturliga utbredningsområde. Jakten måste dessutom vara lämplig med hänsyn till stammarnas storlek och sam-man-sättning samt ske selektivt och under strängt kontrollerade former. Bestämmelsen i 23 c § jaktförordningen ska tolkas mot bakgrund av motsvarande bestämmelser i rådets direktiv 92/43/EEG av den 21 maj 1992 om bevarande av livsmiljöer samt vilda djur och växter (art- och habitatdirektivet).

EU-domstolen har i en dom den 14 juni 2007 i mål C-342/05 (Europeiska kommissionen mot Finland) uttalat att undantagsbestämmelserna i artikel

16.1 i direktivet ska tolkas restriktivt och att den myndighet som fattat beslutet har bevisbördan för att nödvändiga förutsättningar föreligger för varje undantag. Medlemsstaterna ska säkerställa att varje åtgärd som påverkar skyddade arter endast tillåts genom beslut som är noggrant och tillräckligt motiverade och som hänvisar till de skäl, villkor och krav som anges i artikel 16.1 i direktivet.

Av den allmänt tillämpliga proportionalitetsprincipen, som också slagits fast av EU-domstolen inom artskyddsområdet (se dom i mål C-76/08, Europeiska kommissionen mot Malta), följer att det undantag från skyddssystemet som en medlemsstat har för avsikt att göra, ska stå i proportion till de behov som motiverar undantaget.

SKÄLEN FÖR FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Talerätt för enskilda

Länsstyrelsens beslut gäller licensjakt efter lodjur enligt jaktförordningen. Varken jaktlagen (1987: 259) eller jaktförordningen innehåller några bestämmelser om vem som kan överklaga länsstyrelsens beslut. I sådant fall gäller de allmänna reglerna i 41- 42 §§ förvaltningslagen (2017: 900) av vilka framgår att ett beslut får överklagas om beslutet kan antas påverka någons situation på ett inte obetydligt sätt. Ett beslut får överklagas av den som beslutet angår, om det har gått honom eller henne emot.

██████████ har överklagat länsstyrelsens beslut. Någon allmän klagorätt för var och en som är missnöjd med ett beslut erkänns inte av den svenska rättsordningen. En förutsättning för att annan än den som har varit part hos beslutsmyndigheten ska ha talerätt är att klaganden kan åberopa ett intresse som det är möjligt att beakta vid sakens prövning (jfr HFD 2012 ref. 24).

Förvaltningsrätten konstaterar att det inte har framkommit att det överklagade beslutet påverkar [REDACTED] rättsställning eller berör ett intresse som erkänts av rättsordningen i den mening att hans intresse är ett sådant som kan beaktas vid sakens prövning. Inte heller i övrigt har framkommit något som visar att [REDACTED] är berörd av länsstyrelsens beslut på ett sådant sätt att han har rätt att överklaga beslutet. [REDACTED] överklagande ska därför avvisas.

Krav på åtgärder från länsstyrelsen

Jaktkritikerna har yrkat att länsstyrelsen ska korrigera uppgifterna om antalet lodjur som används i besluten samt att antalet individer av lodjur som dödsats i tjuvjakt ska inräknas. Jaktkritikerna har vidare yrkat att länsstyrelsen åläggs att redovisa antalet tamdjurspopulationer, antal tamdjursägare samt att all hundanvändning för att förfölja och jaga lodjur ska förbjudas. Att veterinär och djurvälståndsexpertis ska utfärda ett yttrande om hundjakt efter just lodjur utifrån en särskild bedömning av den nya typen av plotthund. Att länsstyrelsen i detalj ska beskriva hur 27 § jaktlagen ska tolkas vad gäller de nya jakthundstyperna och hur 5 § i djurskyddslagen ska tolkas om överansträngning av djur avseende lodjur.

Eftersom de yrkanden Jaktkritikerna framställt enligt ovan inte tagits upp i länsstyrelsens beslut kan dessa frågor inte prövas av förvaltningsrätten inom ramen för detta mål. Jaktkritikernas yrkanden om krav på åtgärder från länsstyrelsen i denna del ska därför avvisas.

Förutsättningar för licensjakt efter lodjur

Enligt bilaga 4 till art- och habitatdirektivet omfattas lodjur av det strikta skyddssystem som följer av direktivet. Högsta förvaltningsdomstolen (HFD) har i rättsfallet HFD 2016 ref 89 funnit att det är möjligt att tillåta jakt med stöd av undantagsregeln i 16.1 e i art- och habitatdirektivet. Mot den

bakgrunden finner förvaltningsrätten att det är möjligt att besluta om licensjakt även på lodjur, om förutsättningarna i övrigt är uppfyllda.

Syftet med den beslutade jakten och annan lämplig lösning

Till skillnad från när det är frågan om skyddsjakt så finns det varken i 23 c § jaktförordningen eller artikel 16.1 e i art- och habitatdirektivet något särskilt syfte angivet som ska vara uppfyllt för att ett beslut om licensjakt ska kunna meddelas. För att det ska vara möjligt att göra en bedömning av om det finns någon annan lämplig lösning eller om undantaget från skydd mot jakt är proportionerligt måste det emellertid finnas ett syfte med licensjakten. Vid prövningen av undantag från det strikta skyddssystemet får det anses ligga inom en överprövande domstols kompetens att göra en prövning av om det syfte som beslutsmyndigheten har angett är acceptabelt i sig (se HFD 2016 ref. 89).

Förvaltningsrätten tar därmed ställning till om de syften som länsstyrelsen har angett i sitt beslut till stöd för licensjakten efter lodjur är acceptabelt i sig.

I beslutet anger länsstyrelsen att syftet med licensjakten är att reglera populationsstorleken och därigenom minska risken för negativ inverkan på fårnäringen och förebygga skada på tamdjur och andra bytesdjur samtidigt som de övergripande nationella målen för lodjursstammens utveckling beaktas

Förvaltningsrätten anser att de syfte som anges är acceptabelt och att licensjakt får anses vara ändamålsenligt i förhållande till angivet syfte. Utifrån den beskrivning av förekomst av lodjur i länet och andra möjligheter att uppnå syftet, exempelvis minska risken för framtida skada på fårnäringen, som anges i beslutet finner förvaltningsrätten att det inte finns någon annan lämplig lösning än licensjakt.

Gynnsam bevarandestatus

En av förutsättningarna för att licensjakt ska kunna beviljas enligt jaktförordningen är, som nämnts ovan, att jakten inte försvårar upprätthållandet av en gynnsam bevarandestatus hos arten i dess naturliga utbredningsområde. Jaktkritikerna har ifrågasatt huruvida lodjursstammen i Sverige har en gynnsam bevarandestatus. Naturvårdsverket uttalar i Nationell förvaltningsplan för lodjur under perioden 2014- 2019, justerad version januari 2016, bl.a. följande. Det är ett regionalt ansvar att bedöma utrymmet för licensjakt i länet. Det är av stor vikt att beakta att länet ligger över miniminivån samt det nationella referensvärdet i syfte att säkerställa att det inte äventyras. Den licensjakt som beslutas av länen får således inte innebära att antalet lodjursindivider i Sverige understiger det beslutade referensvärdet för lodjur. De regionala miniminivåerna är en fördelning av det nationella referensvärdet och är den lägsta nivån som förvaltningen i länet ska syfta till att upprätthålla (s. 33)

Det nationella referensvärdet för lodjur har fastställts till 870 individer. Populationsberäkningar utifrån Naturvårdsverkets senaste inventering av lodjur vintern 2017/18 visar att det finns cirka 1 202 lodjur i Sverige.

För det mellersta rovdjursförvaltningsområdet, som Örebro tillhör har Naturvårdsverket fastställt en miniminivå för lodjur på 62 årliga föryngringar. Vid den senaste inventeringen i det mellersta rovdjursförvaltningsområdet kvalitetssäkrades 75,5 familjegrupper. För Örebro län har Naturvårdsverket fattat beslut om miniminivå om 9,5 föryngringar. Under inventeringsperioden 2017- 2018 dokumenterades 10 föryngringar i Örebro län (motsvarar en population om närmare 60 lodjur).

Förvaltningsrätten noterar att Örebro län legat under miniminivån för länet sedan 2014/2015. Inventeringsresultaten visar nu att lodjurpopulationen knappt överstiger miniminivån. Med hänsyn härtill är ett jaktuttag om tre lodjur alltför omfattande och kan riskera att miniminivåerna underskrids. Ett jaktuttag om tre lodjur riskerar alltså att försvåra upprätthållandet av en gynnsam bevarandestatus i vart fall regionalt.

Länsstyrelsen har i sitt beslut gjort överväganden avseende jaktuttaget i förhållande till inom vilket område jakt ska få bedrivas. Länsstyrelsen har även anpassat tilldelningen på så sätt att två lodjur får fällas i länets södra mer fårbesättningstäta områden och att ett lodjur får fällas i den norra delen av länet. Av länsstyrelsens beslut framgår inte tillräckligt tydligt att rovdjurstrycket blivit oacceptabelt högt i den norra delen av länet. Eftersom länets södra del innehåller de mer fårbesättningstäta områden bör jakten inriktas endast till detta område. Förvaltningsrätten bedömer därför att licensjakten efter lodjur måste begränsas till högst två lodjur för att jakten ska anses lämplig med hänsyn till lodjursstammens storlek och sammansättning och inte riskera att försvåra upprätthållandet av en gynnsam bevarandestatus.

Selektiv jakt under strängt kontrollerade förhållanden

Det överklagade beslutet innehåller tidsmässiga och geografiska avgränsningar. Genom att förvaltningsrätten enligt ovan bedömt att licensjakten ska begränsas till högst två lodjur medför detta att licenjakten endast ska få bedrivas i den södra delen av länet. Beslutet innefattar också en rad villkor för lodjursjakten som i huvudsak motsvarar de villkor som slås fast i Naturvårdsverkets författningssamling 2014:25 om föreskrifter och allmänna råd för länsstyrelsens beslut om licensjakt efter lo.

Förvaltningsrätten bedömer mot denna bakgrund att länsstyrelsens beslut om licensjakt efter lodjur även efter ändrat jaktuttag uppfyller kraven om såväl selektivitet som jakt under strängt kontrollerade förhållanden.

Slutsats

Förvaltningsrätten finner sammanfattningsvis att länsstyrelsens beslut ska ändras på så sätt att licensjakt medges efter högst två (2) lodjur i det södra jaktområdet eftersom kriterierna för licensjakt i övrigt bedöms vara uppfyllda. I det norra jaktområdet får ingen licensjakt efter lodjur bedrivas. Ett jaktuttag om två lodjur bedöms vara proportionerlig i förhållande till lododjursstammens storlek och sammansättning samt med hänsyn till de syften som angetts för jakten. Överklagandet ska därför bifallas varvid länsstyrelsens beslut ska ändras på så sätt att licensjakt efter lodjur medges efter högst två lodjur.

HUR MAN ÖVERKLAGAR

Detta avgörande kan överklagas. Överklagandet ska ges in till Förvaltningsrätten i Luleå men vara ställt till Kammarrätten i Sundsvall. Information om hur man överklagar finns i bilaga 2 (FR 03).

[REDACTED]

[REDACTED] (skiljaktig mening, se bilaga 3)

rådman

I avgörandet har även nämndemännen [REDACTED], [REDACTED] och [REDACTED] deltagit.

Beslut

2018-12-17

Dnr 218-7425-2018

Enligt sändlista

Beslut om licensjakt efter lodjur i Örebro län 2019

Beslut

Länsstyrelsen i Örebro län beslutar om licensjakt efter tre (3) lodjur fördelat på två jaktområden. I det norra jaktområdet får högst ett (1) lodjur fällas och i det södra jaktområdet för högst två (2) djur fällas. Gränsen mellan de två jaktområdena utgörs av väg E18/E20.

Jakten får bedrivas fr.o.m. 1 mars 2019 t.o.m. 31 mars 2019 eller den tidigare tidpunkt då jakten avlyses.

Länsstyrelsen beslutar med stöd av 59 § jaktförordningen (1987:905) att detta beslut ska gälla även om det överklagas.

Villkor för jakten

För att säkerställa att jakten bedrivs selektivt och under strängt kontrollerade förhållanden beslutar Länsstyrelsen att nedan angivna villkor ska gälla för genomförandet av jakt enligt detta beslut. Jakt som inte följer dessa villkor sker utan stöd av beslutet och i strid med fredningsbestämmelserna i 3 § jaktlagen (1987:259). Straffbestämmelserna för jaktbrott finns i 43 och 44 §§ samma lag.

Antal djur och jaktområde

Jakten omfattar högst tre (3) lodjur. Lodjur får fällas oavsett djurets ålder och kön. Ungdjur bör av jaktetiska skäl i möjligaste mån fällas före föräldradjur.

Jaktområdet omfattar hela Örebro län fördelat på två jaktområden, se bilaga 1. I det norra jaktområdet får högst ett (1) lodjur fällas och i det södra jaktområdet för högst två (2) djur fällas. Gränsen mellan de två jaktområdena utgörs av väg E18/E20.

Lodjur som fälls där lodjursjakt inte får ske tillfaller staten enligt 33 § Jaktförordningen. Naturvårdsverket ska enligt 38 § Jaktförordningen bestämma hur omhändertagna djur ska hanteras.

Jakttid

Lodjur får enligt 9 § jaktförordningen (1987:905) jagas fr.o.m. en timme före solens uppgång t.o.m. en timme efter solens nedgång. Timmen efter solens nedgång får jakten endast bedrivas som vaktjakt eller smygjakt.

Söka efter spår

Motordrivet fordon får i samband med jakt användas för att på befintligt vägnät söka efter lodjursspår. Detta utgör ett undantag enligt 24 d § andra stycket jaktförordningen från förbudet i 31 § jaktlagen att bedriva jakt från motordrivet fortkaffningsmedel.



BESLUT**Fel! Hittar** Dnr 218-7425-2018

Motordrivet fordon har samma betydelse som i 2 § lagen (2001:559) om vägtrafikdefinitioner. Detta undantag innebär att sökande längs med väg får ske för så kallad ringning av djuren för att fastställa djurets ungefärliga vistelseplats. Undantaget ger inte rätt att från motordrivet fordon skjuta, spåra, förfölja eller genskjuta djuret. Undantaget ger inte heller rätt att nyttja motordrivet fordon för att förhindra att lodjuret kan undkomma eller för att avleda dess uppmärksamhet från den som jagar. Observera att terrängkörningslagens bestämmelser gäller.

Länsstyrelserna erinrar om att skjutvapen enligt 22 § jaktförordningen inte får medföras vid färd med motordrivet fordon i terräng.

Tillåtna jaktmedel

I 6, 11, 14 och 16 §§ Naturvårdsverkets föreskrifter och allmänna råd om jakt och statens vilt (NFS 2002:18) framgår vilka vapen som är tillåtna vid jakt efter lodjur. Endast kulgeväpär lägst klass 2 och hagel kaliber 12, 16 eller 20 får användas. Fångstredskap är inte tillåtet.

Krav på eftersökshund

Vid jakt efter lo ska hund som är särskilt tränad i att spåra upp skadat vilt kunna finnas på skottplatsen inom högst två timmar från påskjutningen. Detta framgår av 17 § andra stycket jaktförordningen (1987:905).

Hundanvändning

Högst två hundar som ställer eller förföljer ett och samma lodjur får används samtidigt. Hundarna får inte bytas ut under jakt efter samma lodjur under samma dag. Länsstyrelsen erinrar om att jakten ska bedrivas med en god jaktetik enligt 27 § jaktlagen (1987:259) och att all hundanvändning ska präglas av detta. Hänsyn ska också tas till jakthundens välbefinnande enligt 5 § djurskyddslagen (1988:534) som säger att djur inte får överansträngas.

Rätt att bedriva jakt

Person som har jakträtt i områden som omfattas av detta beslut har rätt att delta i jakt efter lodjur, under förutsättning att jakträtten omfattar jakt efter lodjur. Jakt får inte bedrivas utan att en ansvarig jaktledare utsetts på förhand vid varje jakttillfälle. Vid ensamjakt är den ensamme jägaren jaktledare.

Den som tänker bedriva licensjakt efter lodjur ska enligt 49 § jaktförordningen registrera sig i Naturvårdsverkets Jägarregister.

Anmälan kan göras på följande sätt:

- Naturvårdsverkets talsvar: 0771-18 34 11
- inloggning med Bank-ID på <https://jagarregistret.naturvardsverket.se/>

Jägarens ansvar

Var och en som jagar lodjur ska hålla sig informerad om hur jakten fortskrider i området. Den som jagar ett lodjur sedan jakten avslysts kan komma att dömas till ansvar för jaktbrott eller grovt jaktbrott enligt 43 eller 44 §§ jaktlagen.

BESLUT
Fel! Hittar Dnr 218-7425-2018

Jaktledarens ansvar

I 7 § Naturvårdsverkets föreskrifter (NFS 2014:25) om ändring i Naturvårdsverkets föreskrifter och allmänna råd (NFS 2010:25) specificeras jaktledarens ansvarsområden gällande lodjursjakten. Läs noga igenom instruktionerna i bilaga 2.

Anmälan och hantering av fällt lodjur

Anmälan av fällt djur

Den som fällt eller påskjutit ett lodjur ska anmäla detta till Länsstyrelsen utan dröjsmål och senast samma dag i enlighet med bestämmelsen i 5 b § jaktförordningen (1987:905).

Anmälan av fällt lodjur ska ske till telefon 010-224 8271, knappval 2. Vid anmälan ska följande anges:

1. Namn, adress och telefonnummer till skytten
2. Namn, adress och telefonnummer till ansvarig jaktledare
3. När lodjuret fällts eller påskjutits (datum och klockslag)
4. Var lodjuret fällts (koordinater eller plats är synlig på karta 1:100 000)
5. Djurets kön och ålder, om det är möjligt att fastställa
6. Vilket jaktsätt som användes.

I samband med anmälan om fällt djur informerar Länsstyrelsen om hur det fällda djuret ska hanteras. Länsstyrelsens besiktningsperson kontakter skytten angående tidpunkt och plats för besiktningen.

Platsundersökning och eftersök av påskjutet djur

Den som påskjutit lodjur ansvarar tillsammans med jaktledaren för att eftersök genomförs om platsundersökningen eller andra omständigheter visat på att det påskjutna lodjuret är skadat. Eftersök ska genomföras tills dess:

- a. djuret påträffats dött
- b. djuret påträffats skadat och avlivats
- c. kulans anslagsplats eller nedslagsplats från det avlossade skottet är så belägen att den utesluter att lodjuret skadats
- d. djuret inte kan anträffas

Jaktledaren ska uppvisa skottplatsen för Länsstyrelsens besiktningsperson och tillsammans med besiktningspersonen och den som påskjutit lodjuret genomföra en fältkontroll och följa upp vad som skett efter avlossat skott. Jaktledaren ska tillsammans med besiktningspersonen dokumentera platsundersökning och eftersök på blankett *Påskjutet lodjur – platsundersökning och eftersök* (bilaga 3).

Länsstyrelsen beslutar om det påskjutna lodjuret ska avräknas från kvoten eller ej. Påskjutet lodjur avräknas såvida det inte har påvisats genom fältkontrollen att djuret är oskadat.

BESLUT

Fel! Hittar Dnr 218-7425-2018

Besiktning av fällt lodjur

Länsstyrelsens besiktningsperson besiktar samtliga fällda lodjur.

Besiktningspersonen fyller tillsammans med skytten i blanketterna:

- *Registrering av fälld lo* (bilaga 4)
- *Besiktning, provtagning och märkning av fälld lo* (bilaga 5).

Skytten ska inom ett dygn från det att djuret fällts uppvisa hela det fällda djuret för Länsstyrelsens besiktningsperson.

Besiktningspersonen tar vid besiktning ett hudprov (ca 1 x 4 cm) och märker lodjursskinnet med ett mikrochip vid sidan av flåsnittet vid buk eller bröst. Märkningen fungerar som ett bevis på att djuret fällts lagligt.

Flådd kropp inklusive huvudet och testiklar sänds till Statens veterinärmedicinska anstalt (SVA) genom besiktningspersonens försorg. Flådd kropp ska om möjligt inte frysas och inre organ får inte tas ur. Del av skinn som är eller kan misstänkas vara angripet av skabb ska också skickas in.

Delarna skickas i två försändelser där hudprovet skickas separat och övriga delar skickas tillsammans. I varje försändelse bifogas en kopia av blanketten *Registrering av fälld lo* (bilaga 4).

I försändelsen av djurkroppen ska även bifogas en kopia av blanketten *Besiktning, provtagning och märkning av fälld lo* (bilaga 5). Lodjur eller delar av lodjur som inte märks enligt bestämmelserna ovan tillfaller staten.

Om besiktningspersonen så begär ska skottplats/fallplats omgående uppvisas. Hela lodjuret tillfaller staten om skytten på besiktningspersonens begäran inte uppvisar skottplats/fallplats, om skottplatsen inte kan återfinnas, om skytten vägrar att visa djurkroppen, eller om skytten vägrar att lämna ifrån sig alla proverna.

Jakträttshavarens rätt till delar av lodjuret

Skinnet av det fällda lodjuret tillfaller jakträttshavaren under förutsättning att ovanstående uppgifter har rapporterats, att samtliga prover har samlats in, samt att jakten i övrigt har skett i överensstämmelse med jaktlagstiftning och med villkoren i detta beslut. Jakträttshavaren får överlåta fällt lodjur till annan person.

SVA genomför åldersbestämning av djuret genom analys av en hörntand, varefter kraniet mot en avgift kan återlämnas till jakträttshavaren, eller den som jakträttshavaren har överlåtit kraniet till. Önskas kraniet tillbaka ska detta anges särskilt på blanketten *Besiktning, provtagning och märkning av fälld lo* (Bilaga 5). Kraniet märks med mikrochip av SVA.

Försäljning av skinn och kranie

Kommersiella aktiviteter som annonsering, köp, byte, försäljning av lodjursskinn eller andra delar av lodjur samt kommersiell förevisning av lodjur är förbjudna enligt artikel 8.1 i rådets förordning (EG) 338/97. För lodjur skjutna i enlighet

BESLUT

Fel! Hittar Dnr 218-7425-2018

med detta beslut kan Jordbruksverket meddela undantag från förbudet genom ett CITES-intyg. CITES-intyget gäller för handel inom EU. För export av lodjur eller produkter av lodjur till länder utanför EU krävs ett särskilt exporttillstånd från Jordbruksverket. Ytterligare information finns på Jordbruksverkets hemsida (www.jordbruksverket.se).

Information om återstående tilldelning

Länsstyrelsens telefonsvarare ger information om när lodjuren är fällda och tilldelningen därmed är fylld.

Telefonsvararen nås via telefonnummer 010-224 8271.

För att underlätta och effektivisera information om aktuell tilldelning och/eller avlysning under jakten, tillhandahåller Länsstyrelsen en SMS-tjänst. Jaktdeltagare kan själva ansluta sig enligt följande:

Skicka SMS till telefonnummer: + 46769447620

Ange följande meddelande: **Spara Förnamn Efternamn Lodjursjakt2019**

Exempel: Spara Kalle Svensson Lodjursjakt2019

Obs! Varje uppgift separeras med ett mellanslag.

Observera att även om SMS-tjänsten används är jaktledaren skyldig att minst en gång i timmen avlyssna Länsstyrelsens telefonsvar för information om återstående tilldelning: **010-224 8271, knappval 1.**

Avlysning av jakten

Länsstyrelsen i Örebro avlyser jakten då lodjuren fällts eller påskjutits och avräknats, eller om jakttiden löpt ut. Länsstyrelsen informerar om avlysningen via telefonsvararen och SMS-tjänsten.

Beskrivning av ärendet

Syfte med licensjakten

I propositionen "En hållbar rovdjurspolitik" (prop 2012/13:191) framgår regeringens bedömning att varg, björn, järv, lodjur och kungsörn i Sverige har gynnsam bevarandestatus enligt art- och habitatdirektivet, och att en aktiv förvaltning därmed kan genomföras.

Licensjaktens främsta syfte är att stabilisera populationsstorleken och därmed förebygga skador orsakade av lodjur på fårnäringen. Viss jakt på lodjur bedöms också kunna ha en gynnsam effekt på rådjurspopulationen, framförallt i norra delen av länet.

Nationella målsättningar för lodjursstammens utveckling

I regeringens proposition *En hållbar rovdjurspolitik* (prop. 2012/13:191) föreslås bland annat att det övergripande och långsiktiga målet för rovdjurspolitiken ska vara att varg, björn, järv, lodjur och kungsörn i Sverige ska uppnå och bibehålla

BESLUT

Fel! Hittar Dnr 218-7425-2018

en gynnsam bevarandestatus. Samtidigt är målsättningen att tamdjurshållning inte påtagligt ska försvåras och att hänsyn ska tas till socioekonomiska aspekter.

Den 16 december 2013 tog Naturvårdsverket ställning till referensvärdena för björn, järv, lo och varg (NV-09661-12) inom ramen för artikel 17 i Art- och habitatdirektivet. Referensvärdet för populationsstorleken av lodjur i Sverige angavs till 870 individer. Naturvårdsverket bedömde att livsmiljön för lodjuren är av god kvalitet, att framtidsutsikterna är bra, och att bevarandestatusen är gynnsam.

Lodjurspopulationen i Skandinavien och Sverige

Inom rovdjursförvaltningen används begreppet föryngringar för att fastställa nivåer för nationella referensnivåer och för miniminivåer per förvaltningsområde och län. Begreppet familjegrupp används inom inventeringsarbetet och i inventeringsrapporterna, samt för att beräkna antal individer i populationen från antal familjegrupper. En familjegrupp av lodjur motsvarar en föryngring.

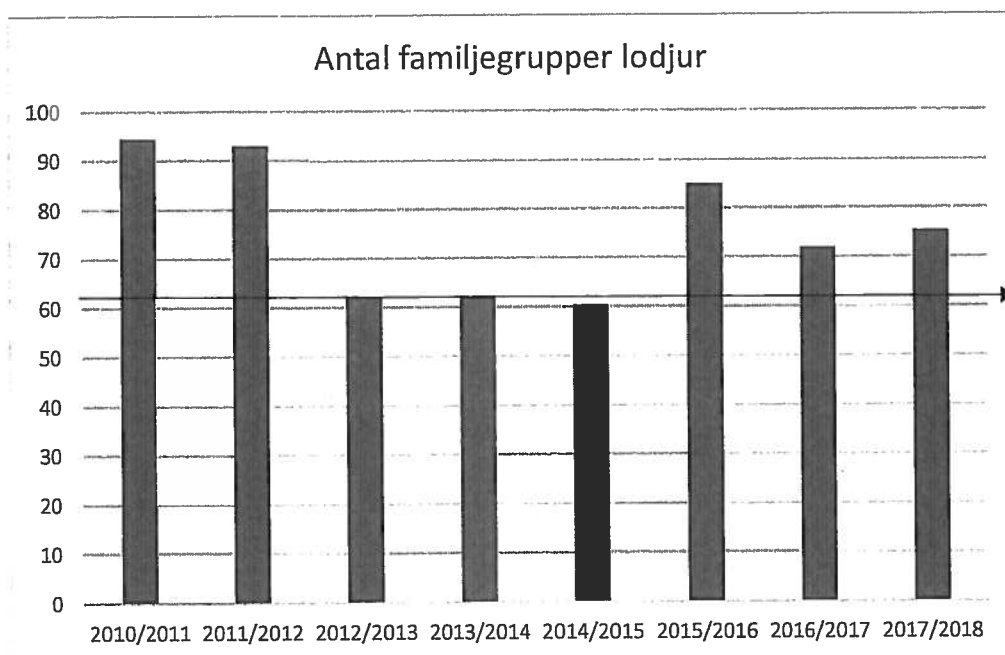
Antalet lodjur i Sverige beräknas genom inventeringar som regleras i förordningen (2009:1263) om förvaltning av björn, varg, järv, lo och kungsörn, och i Naturvårdsverkets föreskrifter och allmänna råd (NFS 2007:10) om inventering av björn, varg, järv, lodjur och kungsörn (ändrade genom Naturvårdsverkets föreskrifter NFS 2012:01 och NFS 2012:12), samt tillhörande instruktioner och faktablad.

Viltskadecenter har i uppdrag att sammanställa och publicera länsstyrelsernas resultat från rovdjursinventeringarna. Under inventeringssäsongen 2017/2018 kvalitetssäkrades 262 familjegrupper av lodjur i Skandinavien. Detta är en ökning med en familjegrupp jämfört med 2016/2017. Av familjegrupperna återfanns 57,5 i Norge och 204,5 i Sverige. Antal individer beräknas genom att multiplicera antalet familjegrupper med en omräkningsfaktor som för mellersta rovdjursförvaltningsområdet motsvarar 5,48–6,24 lodjur per familjegrupp (Tovmo m fl. 2018). Den svenska delen av populationen beräknas därmed omfatta ca 1 202 djur. I Mellersta förvaltningsområdet kvalitetssäkrades 75,5 familjegrupper. Detta innebär att lodjurspopulationen ligger över den av Naturvårdsverket beslutade miniminivån om 62 föryngringar i det mellersta förvaltningsområdet.

Familjegrupper av lodjur utgör endast en del av den totala lodjurspopulationen. Antalet föryngringar kan variera relativt mycket från år till år utan att antalet vuxna lodjursindivider behöver förändras i samma takt. Lodjursstammens tillväxt i Sverige är enligt tidigare forskningsrapporter främst begränsad av legal jakt i renskötselområdet och av bytestillgången i mellansverige. Studier har även visat att lodjursstammen har god genetisk status och att stammen inte är hotad på nationell nivå.

BESLUT**Fel! Hittar** Dnr 218-7425-2018**Lodjurspopulationen i det mellersta rovdjursförvaltningsområdet**

Lodjursstammen, mätt i antal familjegrupper, varierar mellan åren i det mellersta förvaltningsområdet (se Figur 1). Det beror delvis på naturlig variation i reproduktionen, men också på att det vissa år är svårt att inventera lodjur på grund av brist på bra spårnö. Lodjurets populationsdynamik påverkas av olika faktorer. I det mellersta rovdjursförvaltningsområdet är det tillgången på bytesdjur, främst rådjur, som visats ha stor betydelse för hur lodjurspopulationen utvecklas över tid.



Figur 1: Inventeringsresultat i Mellersta förvaltningsområdet inventeringssäsongerna 2010/2011 till 2017/2018. Förvaltningsområdets miniminivå är av Naturvårdsverket beslutad till 62 föryngringar per år, miniminivån illustreras som en svart genomgående pil i figuren.

Samverkan mellan Länsstyrelserna

I enlighet med propositionen ”En hållbar rovdjurspolitik” (Prop. 2012/13:191) har länen inom det mellersta rovdjursförvaltningsområdet (MFO) samverkat i frågor gällande förvaltning av rovdjur. Beslut om licensjakt för respektive län har grundats på Naturvårdsverket beslut om miniminivåer för lodjur (NV-04673-18), inventeringsresultat, respektive läns förvaltningsplaner, samt gällande författningar.

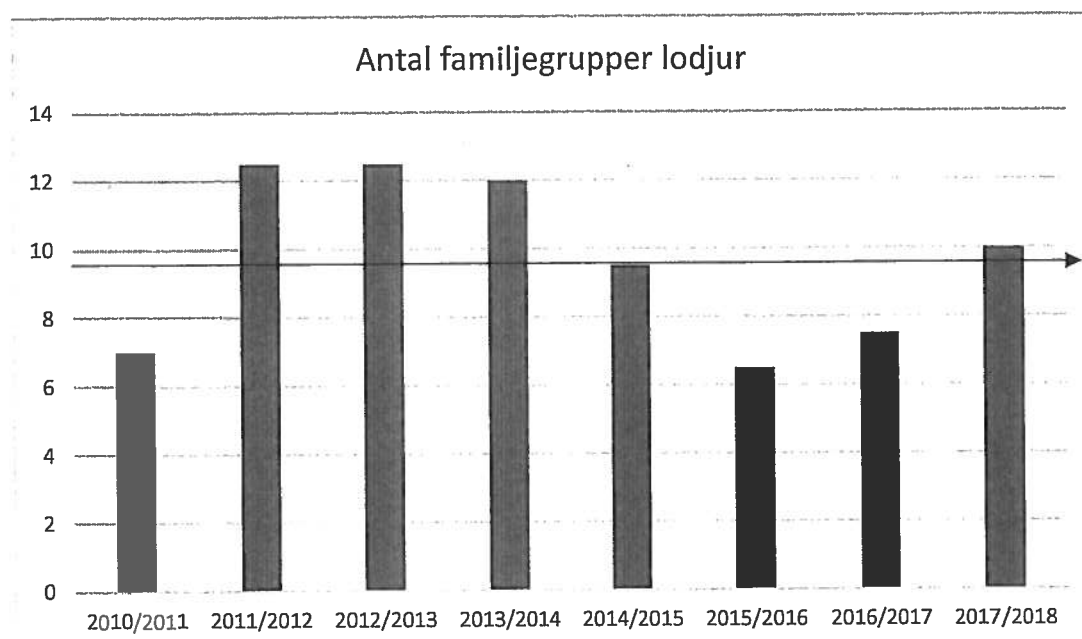
Lodjurspopulationen i Örebro län

Lodjursstammen, mätt i antal familjegrupper, varierar mellan åren och har under senare år visat en ökande trend. Under inventeringsperioden 2017-2018 dokumenterades 10 föryngringar i länet (se Figur 2), vilket motsvarar en

BESLUT

Fel! Hittar Dnr 218-7425-2018

population på ca 60 lodjur. Lodjurspopulationen i Örebro län överskrider därmed miniminivån för länet.



Figur 2: Inventeringsresultat i Örebro län inventeringssäsongerna 2010/2011 till 2017/2018. Länets miniminivå är av Naturvårdsverket beslutad till 9,5 föryngringar per år, miniminivån illustreras som en svart genomgående pil i figuren. Viltförvaltningsdelegationen önskar ändra miniminivån till 5-6.

Sammantaget ger detta utrymme för en begränsad licensjakt i Örebro län år 2019. Ett jaktuttag på tre lodjur bedöms inte påverka länets lodjurspopulation nämnvärt. Länsstyrelsen bedömer inte att det är nödvändigt med restriktioner kring kön och ålder vid ett jaktuttag av denna begränsade omfattning.

Mål för lodjurspopulationen

Miniminivån för lodjur i mellersta rovdjursförvaltningsområdet fastställdes år 2014 till 62 föryngringar (NV-00552-14). I Örebro län fastställdes miniminivån till 9,5 föryngringar. De nationella målen för arten är att lodjursstammen ska ligga på eller över miniminivån på både förvaltningsområdesnivå och länsnivå. De nuvarande miniminivåerna gäller till och med år 2019.

Viltförvaltningsdelegationen i Örebro län har föreslagit att miniminivån för lodjur inför nästa förvaltningsperiod (2020-2024) ändras till 5-6 föryngringar.

BESLUT**Fel! Hittar** Dnr 218-7425-2018**Motivering till beslutet****Beräkning av jaktuttag**

Enligt Naturvårdsverkets delegeringsbeslut ska länsstyrelserna vid varje tillfälle bedöma om ett beslut om jakt uppfyller de förutsättningar för skydds- eller licensjakt som anges i 23 a § respektive 23 c § jaktförordningen.

I rapporten "Beskattningsmodell för lodjur 2019-2020 (Andrén 2018) används två versioner av en modell för att beräkna effekterna av jakt på lodjurspopulationen vid olika beskattningsnivåer. För mellersta rovdjursförvaltningsområdet används en modell där tillväxttakten i lodjurspopulationen beror på tätheten av rådjur och lodjur samt biogeografisk region. Den första versionen av modellen bygger på beskattning av alla lodjur i populationen, oberoende av kön och ålder, medan den andra versionen bygger på endast vuxna honor äldre än 20 månader i mars.

Länsstyrelserna inom det mellersta förvaltningsområdet, bedömer att det finns utrymme för licensjakt på lodjur år 2019. Ett jaktuttag på 35 lodjur inom förvaltningsområdet oberoende av kön och ålder resulterar enligt beskattningsmodellen i att det beräknas finnas cirka 83 (65-106) kvarvarande familjegrupper efter jakt. Om endast vuxna honor skulle fällas finns det ett jaktutrymme på totalt 15 vuxna honor för att nå ett liknande resultat.

Länsstyrelserna bedömer att en licensjakt efter lodjur 2019 i de avgränsade jaktområdena i förvaltningsområdet inte äventyrar lodjursstammens gynnsamma bevarandestatus, och att förvaltningsområdets miniminivå om 62 föringringar ej riskerar att understigas. Länsstyrelserna bedömer att det utöver licensjakten även finns utrymme för skyddsjakt under 2019, om behovet skulle uppstå.

Eftersom lodjurspopulationen i Örebro län ligger över den fastställda miniminivån på 9,5 föringringar bedömer Länsstyrelsen i Örebro län att det finns utrymme för en begränsad licensjakt på tre individer under 2019.

Antal angrepp i länet

Under de senaste tio åren har i medeltal fyra angrepp av lodjur på får skett årligen, med ett högsta antal på 13 angrepp under ett enskilt år.

Annan lämplig lösning

Rovdjursavvisande stängsel försvårar för lodjur att ta sig in till fåren, men förhindrar dem inte helt. Ljud- och ljusskrämmor är svåra att utvärdera, och är endast lämpliga för mindre fållor och under en begränsad tid. Angrepp där boskapsvaktande hund eller lamadjur vistas hos fåren är inte kända, vilket indikerar att detta kan vara en verksam förebyggande åtgärd mot angrepp. Dessvärre är det i nuläget mycket få besättningar som vaktas på detta sätt.

Då skador i första hand ska förbyggas genom ordinarie jakt bedömer länsstyrelsen att en begränsad licensjakt är en lämplig förvaltningsåtgärd år 2019 för att minska risken för framtida skada på fårnäringen i länet, och för att minska

BESLUT
Fel! Hittar Dnr 218-7425-2018

predationstrycket på rådjur framförallt i den norra länsdelen där rådjur utgör det huvudsakliga bytesdjuret.

Bestämmelser som beslutet grundas på

Beslutet fattas med stöd av 5 b, 9 b, 23 c, 23 d, 24 a, 24 d och 49 §§ jaktförordningen (1987:905) samt Naturvårdsverkets beslut om delegering av rätten att fatta beslut om licensjakt efter lo till samtliga länsstyrelser utom Länsstyrelsen i Gotlands län (dnr. NV-04673-18). I beslutet beaktas skyddsreglerna i artikel 12 i rådets direktiv (92/43/EEG) om bevarande av livsmiljöer samt vilda djur och växter (Art- och habitatdirektivet), och undantagsreglerna beträffande jakt och förvaring av jaktbyte i artikel 16 samma direktiv. I beslutet beaktas också det som sägs i Naturvårdsverkets föreskrifter (NFS 2014:25) om ändring i Naturvårdsverkets föreskrifter och allmänna råd (NFS 2010:15) för länsstyrelsernas beslut om licensjakt efter lo.

Art- och habitatdirektivet

Art- och habitatdirektivet förbjuder avsiktligt dödande av bland annat lodjur. De möjligheter till undantag från förbudet som direktivet medger genomförs med motsvarande bestämmelser i jaktlagen (1987:259) och jaktförordningen (1987:905). I 23 c § jaktförordningen regleras förutsättningarna för licensjakt efter stora rovdjur. Jakt får endast meddelas om det inte finns någon annan lämplig lösning och om det inte försvårar upprätthållandet av en gynnsam bevarandestatus hos artens bestånd i dess naturliga utbredningsområde. Jakten måste också vara lämplig med hänsyn till stammarnas storlek och sammansättning och ske selektivt och under strängt kontrollerade former. Bestämmelsen ovan motsvarar Art- och habitatdirektivets artikel 16.1.e.

Naturvårdsverkets delegering av jakt efter lodjur

Naturvårdsverket har den 8 december 2014 (dnr NV-00552-14) fastställt miniminivåer för lodjur per rovdjursförvaltningsområden och län. Den 15 juni 2018 fattade Naturvårdsverket beslut om delegering av rätten att fatta beslut om licensjakt efter lo år 2019 till samtliga länsstyrelser utom Länsstyrelsen i Gotlands län (dnr. NV-04673-18).

Länsstyrelsens slutliga bedömning

Länsstyrelsen bedömer att beslut om licensjakt 2019 inte kommer att innebära någon nämnvärd minskning av länets lodjurspopulation. Beslutet riskerar inte upprätthållandet av gynnsam bevarandestatus eller att lodjurens utbredningsområde minskar nationellt.

Det i förekommande fall bristande snötäcket i södra Örebro län innebär att inventeringen av lodjur vissa år försvåras betydligt, och det då är högst troligt att inventeringsresultatet är lägre än de faktiska antalet föryngringar. Inventeringarna visar att lodjuren finns spridda över hela länet. Örebro län kan ses som en del av

BESLUT
Fel! Hittar Dnr 218-7425-2018

lodjurspopulationens kärnområde, eftersom det även i grannlänerna finns flertalet föringringar.

Syftet med 2019 års licensjakt efter lodjur är att reglera populationsstorleken och därmed minska risken för negativ inverkan på fårnäringen och förebygga skada på tamdjur samtidigt som de övergripande nationella målen för lodjursstammens utveckling beaktas. Tilldelningen anpassats så att två djur får fällas i länets södra, mer fårbesättningstäta delar, och att ett djur får fällas i den norra delen av länet.

Länsstyrelsen bedömer att antal lodjur i tilldelningen uppfyller jaktförordningens krav på lämplig hänsyn till stammarnas storlek och sammansättning. Villkoren i beslutet möjliggör att jakten sker selektivt och under strängt kontrollerade former. Med detta beslut fortsätter Länsstyrelsen att bedriva en adaptiv förvaltning som tar hänsyn till ekologiska och samhällsliga faktorer, i enlighet med nationella och regionala målsättningar för arten

De som deltagit i beslutet

Beslut i detta ärende har fattats av landshövding [REDACTED] (Örebro län) med enhetschef [REDACTED] som föredragande.

Vilthandläggare [REDACTED] och [REDACTED] samt länsjurist [REDACTED] har deltagit i beslutet.

BESLUT**Fel! Hittar** Dnr 218-7425-2018

Information

Kungörelsedelgivning

Länsstyrelsen beslutar att delgivning av detta beslut ska ske genom kungörelsedelgivning. Beslutet fattas med stöd av 49 § delgivningslagen (2010:1932). Meddelande om beslutets huvudsakliga innehåll samt om var och när det hålls tillgängligt införs inom tio dagar efter beslutsdatum i Post- och inrikes tidningar. Beslutet finns under överklagandetiden tillgängligt hos:

Länsstyrelsen i Örebro, Stortorget 22,701 86 Örebro.

Länsstyrelsens hemsida: www.lansstyrelsen.se/orebro

Delgivning anses ha skett när två veckor förflutit från dagen för detta beslut, om kungörande och övriga föreskrivna åtgärder skett i rätt tid.

Du kan överklaga beslutet

Överklagandet ska skickas eller lämnas till Länsstyrelsen i Örebro län. Har överklagandet kommit in i rätt tid överlämnar Länsstyrelsen överklagandet och handlingarna till Förvaltningsrätten i Luleå.

Överklagandet ska ha kommit in till Länsstyrelsen senast den 21 januari 2019.

Överklagandet ska vara skriftligt. I skrivelsen ska du ange:

- ditt namn, adress, telefonnummer och eventuell e-postadress,
- vilket beslut du överklagar, till exempel genom att ange beslutsdatum och ärendets diarienummer, samt
- hur du anser att Länsstyrelsens beslut ska ändras och varför det ska ändras.

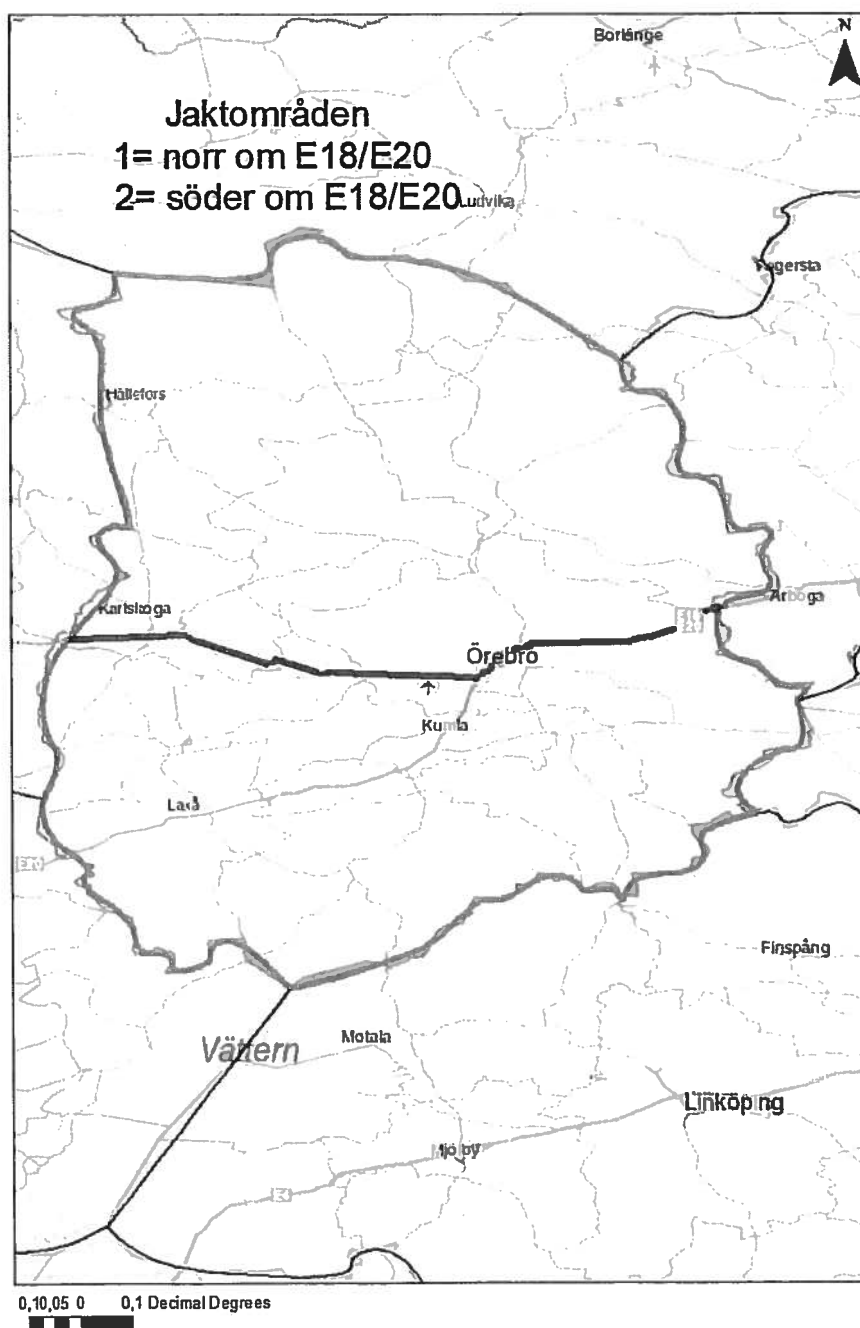
Länsstyrelsens e-postadress är orebro@lansstyrelsen.se. Skickar du med vanlig post är adressen: Länsstyrelsen i Örebro län, Stortorget 22,701 86 Örebro.

Viktigt! Om du skickar in överklagandet per e-post kan Länsstyrelsen inte ta emot mejl som inklusive bilagor är större än 11 megabyte.

BESLUT**Fel! Hittar** Dnr 218-7425-2018**Bilagor**

1. Karta över jaktområdet
2. Jaktledarens ansvar
3. Blankett, Påskjutet lodjur - platsundersökning och eftersök
4. Blankett, Registrering av fällt/dött lodjur
5. Blankett, Besiktning, provtagning och märkning av fällt/dött lodjur

Bilaga 1. Karta över jaktområdet



Figur 3: Jaktområden för licensjakt efter lodjur i Örebro år 2019. Gränsen för jaktområdena är väg E18/E20, visas i kartan som ett tjockt rött streck. I det norra jaktområdet får högst ett lodjur fällas och i det södra jaktområdet får högst 2 lodjur fällas. Länsgränsen är markerad med en turkos linje, kommungränser är markerad med en tunn lila linje.

BESLUT

Fel! Hittar Dnr 218-7425-2018

Bilaga 2. Jaktledarens ansvar

I 7 § Naturvårdsverkets föreskrifter (NFS 2014:25) om ändring i Naturvårdsverkets föreskrifter och allmänna råd (NFS 2010:25) specificeras jaktledarens ansvarsområden gällande lodjursjakten.

1. Jakt får inte bedrivas utan att en ansvarig jaktledare är utsedd innan varje jakttillfälle. Vid ensamjakt är den ensamme jägaren jaktledare.
2. Jaktledaren ska före jaktens början informera samtliga jaktdeltagare om villkoren för jakten, kommunikationsbestämmelser, otillåtna skjutriktningar, gränsförhållanden samt om övriga regler som kan behövas för jaktens genomförande. Jaktledaren ska vidare informera om skyldigheten att inneha vapenlicens och giltigt statligt jaktkort.
3. Jaktledaren ska informera skytten om dennes ansvar att rapportera fälld eller påskjuten lo till Länsstyrelsen i enlighet med 5b § jaktförordningen (1987:905).
4. Jaktledaren ska inför varje jakttillfälle försäkra sig om att en hund som är särskilt tränad i att spåra skadat vilt ska kunna finnas på skottplatsen inom högst två timmar från påskjutningen i enlighet med 17 § andra stycket jaktförordningen (1987:905).
5. Jaktledaren ska informera varje jaktdeltagare om riskerna med skadeskjutning av lo, uppmana jaktdeltagarna att endast skjuta med stöd och endast skjuta mot stillastående loar med rena sidoskott samt, vid jakt med hagelvapen, inte skjuta på avstånd över 20 meter.
6. Jaktledaren ska informera varje jaktdeltagare om att han/hon bör vara ansvarsförsäkrad, bör bära röda band eller motsvarande kännetecken under jakten samt att han/hon årligen före jakten förvissat sig om att vapnet är inskjutet och att han/hon har tillräcklig skjutskicklighet för att bedriva jakt efter lodjur.
7. Jaktledaren ska inför varje jakttillfälle minst en gång i timmen informera sig om hur många djur som återstår av tilldelningen i det område där jakt efter lo bedrivs. Telefonnummer till Länsstyrelsens meddelandetelefon: **010-224 8271**.
8. Jaktledaren ska veta vilka föreskrifter beträffande jakt som gäller inom naturreservat i jaktområdet. Länk till lista över naturreservaten med tillhörande föreskrifter i Örebro län: <https://www.lansstyrelsen.se/orebro/privat/djur-och-natur/skyddad-natur.html>

Jaktledaren ska underlätta för besiktningspersonalen efter det att ett lodjur fällts, exempelvis genom att undvika att jaktdeltagarna trampar sönder spår vid skottplats och fallplats.

PÅSKJUTET LODJUR - PLATSUNDERSÖKNING OCH EFTERSÖK

1. Ifylls av länsstyrelsens besiktningsman tillsammans med skytt och jaktledare då lodjur påskjuts, men inte påträffats dött eller avlivats på skottplatsen. Blanketten ifylls även vid skyddsjakt. Relevanta uppgifter registreras av besiktningsmannen i Rovbase.

2. Kopia sänds till SVA oberoende av om prover insamlats eller ej.

DATUM	Datum då lodjuret påsköts		År	Månad	Dag	Klockslag	Tim	Min	Länsstyrelsens Id-nr
	År		Månad	Dag	Klockslag	Tim	Min	Anmälid till	
ANMÄLAN	Tidpunkt då påskjutningen anmälades		År	Månad	Dag	Klockslag	Tim	Min	Rovbase ID
	☐ Licensjaktbeslut ☐ Annat, ange vilket		M						
PLATSUNDERSÖKNING / EFTERSÖK	☐ Bara platsundersökning ☐ Platsundersökning och eftersök		Djur som fålls med stöd av 40 c § JF, 8 § JL och 24 kap BrB ska anmälas till polismyndigheten, som ansvarar för dokumentation och hantering av dessa djur. Detsamma gäller trafikdödat djur och djur som påträffats dött (fallvitt).						
	Namn		Telefon		Mobiltelefon				
SKYTT	Adress		Postnr		Postadress				
	e-postadress		Land om annat än Sverige						
JAKTLEDARE	Namn		Telefon		Mobiltelefon				
	Adress		Postnr		Postadress				
PLATS OCH AVLOSSADE SKOTT	Skottplats (ange namn som finns på karta 1:100 000)		Detaljerad karta över platsundersökning och eftersök ska bifogas		Koordinater Rikets nät (RT90)				
	Jaktområde (vid licensjakt)		Län		Kommun				
PLATSUNDERSÖKNING OCH EFTERSÖK	Skjutavstånd. Avstånd mellan skytt och lodjur då lodjuret påsköts med första skottet?		m		Hur regerade lodjuret?		Stod still		Gick i normal takt
	Hur många skott avlossades mot lodjuret?		med kulvapen		st		med hagelvapen		st
PROV	Ange var skottet/skotten troligtvis träffade?		Skott 1		Skott 2		Skott 3		
	Tecknade lodjuret för träff efter skott/skotten?		Ja		Nej		Ja		Nej
RESULTAT / BEDÖMNING AV LODJURETS SKADOR	Klockslag då eftersöket startade		Tim		Min		Klockslag då eftersöket avslutades		Tim
	Eftersöksjägarens namn		Telefon		Mobiltelefon				
UNDER-SKRIFTER	Användes hund vid eftersöket?		Ja		Nej		Tillhörde hund och hundförare det egna jaktlaget?		Ja
	Ange hundras och om flera hundar använts – ange ordningsföljd		Hund 1		Hund 2		Hund 3		
UNDER-SKRIFTER	☐ Enbart löshund ☐ Enbart spårhund ☐ Spårhund och löshund		Var eftersöksekipaget utbildat/testat på rovdjur?		Ja		Nej		Var eftersöksekipaget tränat på annat sätt?
	Lämnade lodjuret synligt blodspår då den lämnade skottplatsen?		Ja		Nej		Hur långt kunde blodspåret följas?		
UNDER-SKRIFTER	Hur långt kunde lodjuret spåras från skottplats till sista lodjursspår?		m		Har avlossade kulor återfunnits? Ange antal och var.		Blod		
	Har prover/material från det påskjutna lodjuret insamlats?		Ja		Nej		Hår		Kött/vävnad
UNDER-SKRIFTER	Har prover/material överlämnats till besiktningsmannen?		Ja		Nej		Insamlade prover sändes snarast till SVA (ange datum)		År
	Eftersök har genomförts till dess		Lodjuret påträffats dött		Lodjuret påträffats skadat och avlivats		Lodjuret har inte anträffats		
UNDER-SKRIFTER	Jaktledarens bedömning av lons skador då djuret inte påträffats dött eller avlivats? Krav på motivering på sid 2		Lodjuret är oskadat		Lodjuret är lätt skadat		Lodjuret är allvarigt skadat		
	Besiktningsman		Jaktledare		Namnförtydligande				
UNDER-SKRIFTER	Namnförtydligande		Jaktledare		Namnförtydligande				

KOMPLET-
TERANDE
INFORMA-
TION

BESIKTNING, PROVTAGNING OCH MÄRKNING AV FÄLLD LO

1. Blanketten fylls i av länsstyrelsens besiktningsman som registrerar relevanta uppgifter i Rovbase.
2. Besiktningsmannen sänder kopia till SVA tillsammans med proverna.
3. Blankett i original behålls av ägaren till skinn.

DATUM	Besiktningsdatum och klockslag			År	Månad	Dag	Klockslag	Tim	Min	Länsstyrelsens Id-nr		
ANMÄLAN	Besiktningsmannen fick kännedom om fälld lo			År	Månad	Dag	Klockslag	Tim	Min	Rovbase ID		
BESIKTNING AV	Helkropp (oflädd)			Skinn med dynor och klockslar			Kropp med skalle			Skottplats		Fallplats
BESIKTNING VAR	På skottplatsen/fallplatsen			☐ På annan plats. Ange var!								
KONTROLL AV LÄMNAD UPPGIFTER	Skyttens personuppgifter			Jaktsätt			Platsangivelser			Djurets ev. märkning		
	Djurets kön			Djurets ålder			Djurets vikt			Eventuella rättelser/kompletter. skrivs under anmärkning nedan		
SKJUT-AVSTÅND OCH AVLOSSADE SKOTT	Skjutavstånd. Avstånd mellan skytt och lo, då djuret påsköts med första skottet?						Hur reagerade lo?		Stod still		Gick i normal takt	
	Hur många skott avlossades mot lo?		med kulvapen		med hagelvapen		Användes stöd vid första skottet?		Ja		Nej	
NOTERA SYNLIGA SKADOR	Färska skador (foto)						☐ Skador på klor		☐ Inga skador på klor			
							☐ Skabbangripen (ange också var, ta foto på kroppen/huden)					
	Äldre skador (foto)											
							☐ Inga synliga skador					
FOTODOKUMENTATION	Hela lodjuret		Klor och tassar		Skottplats		Fallplats		Inga foton lagna			
KRANIET	☐ Skytten önskar få tillbaka kraniet från SVA. Kostnad 600 kr + fraktkostnad. Frakt utanför EU: CITES exporttillstånd kostnad tillkommer						Skyttens underskrift (krävs för retur)					
PROVER	Kropp inkl. skalle, svanskotor och låben						Vid hane också testiklar		Kropp sänt till SVA (ange datum)			
	☐ Besiktningsmannens referensprov (hud ca 1x4 cm)						Referensprov sänt till SVA (ange datum)					
ANMÄRKNING												
IDENTIFIERING EV. TIDIGARE MÄRKNING	Öronmärke eller tatuering Ange nr:						Nr på eventuellt CITES-tillstånd					
	Ange mikrochipnr						☐ Skanning av kropp efter ev. tidigare mikrochip (vid fynd: ange placering)					
							☐ Ej kontrollerad					
MÄRKNING VID BESIKTNING	Skinn - mikrochipnr						☐ Nymärkning med synligt mikrochip (ange placering – om annat än flåsnitt)					
LO-SKINNETS ÄGARE	Namn						Personnummer				Telefon	
	Adress						Postnr				Postadress	
	e-postadress						Land om annat än Sverige					
BESIKTNING OCH MÄRKNING UTFÖRD AV	Besiktningsman						Mobiltelefon				Länsstyrelse	
	Underskrift						e-postadress					

KOMPLETTERANDE MÄRKNING AV FÄLLD LO

1. Blanketten fylls i av den som utför märkningen och originalet sändes till Naturvårdsverket, 106 48 Stockholm.

2. Kopia behålls av ägaren

KOMPLETTERANDE MÄRKNING	Chipnr. vid kompletterande märkning	Synligt mikrochip	Dolt mikrochip	Eventuell streckkod
		☐	☐	
	Ange vilken del av djuret som är märkt			
ÄGARE AV DEL AV DÖD LO	Placering av mikrochip			
	Namn		Personnummer	Telefon
	Adress		Postnr	Postadress
	e-postadress		Land om annat än Sverige	
ANMÄRKNING				
MÄRKNING UTFÖRD AV	Datum	Märkning utförd av (ange myndighet)		
	Underskrift	Namnförtydligande		

KOMPLETTERANDE MÄRKNING AV FÄLLD LO

1. Blanketten fylls i av den som utför märkningen och originalet sändes till Naturvårdsverket, 106 48 Stockholm.

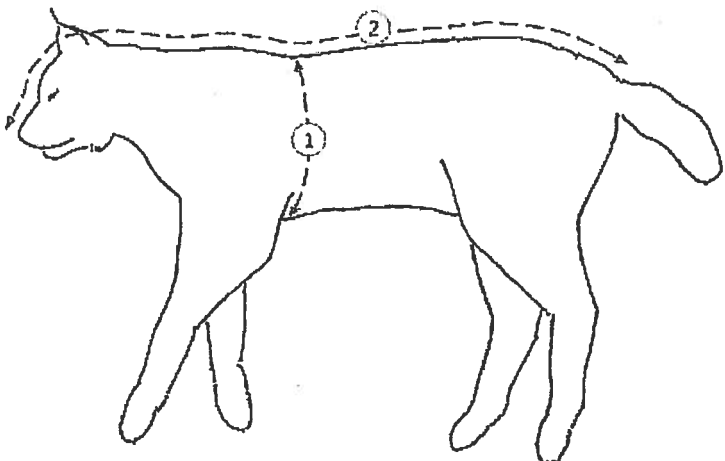
2. Kopia behålls av ägaren

KOMPLETTERANDE MÄRKNING	Chipnr. vid kompletterande märkning	Synligt mikrochip	Dolt mikrochip	Eventuell streckkod
		☐	☐	
	Ange vilken del av djuret som är märkt			
ÄGARE AV DEL AV DÖD LO	Placering av mikrochip			
	Namn		Personnummer	Telefon
	Adress		Postnr	Postadress
	e-postadress		Land om annat än Sverige	
ANMÄRKNING				
MÄRKNING UTFÖRD AV	Datum	Märkning utförd av (ange myndighet)		
	Underskrift	Namnförtydligande		

REGISTRERING AV FÄLLT LODJUR

1. Ifylld blankett lämnas till länsstyrelsens besiktningsman som registrerar relevanta uppgifter i Rovbase

2. Besiktningsmannen sänder kopia till SVA tillsammans med proverna.

DATUM	Datum då lodjuret fälldes		År	Månad	Dag	Klockslag	Tim	Min	Länsstyrelsens Id-nr
FÄLLD MED STÖD AV	☐ Licensjaktbeslut ☐ Annat, ange vilket.		Rovbase ID						
	M								
ANMÄLAN	Tidpunkt då lon anmälades		År	Månad	Dag	Klockslag	Tim	Min	Anmäld till
SKYT	Namn					Telefon		Mobiltelefon	
	Adress					Postnr		Postadress	
	e-postadress					Land om annat än Sverige			
JAKT-LEDARE	Namn					Telefon		Mobiltelefon	
	Adress					Postnr		Postadress	
PLATS	Skottplats (ange namn som finns på karta 1:100 000)								Kommun
	Län					Sameby			
	Skottplats Koordinater Rikets nät (RT 90)					Om skott- & fallplats är olika, ange koordinater för båda.		Fallplats Koordinater Rikets nät (RT 90)	
JAKTSÄTT m.m. (flera x kan anges)	☐ Riktad lodjursjakt ☐ Annan jaktform (ange vilken)		Drevkedja		Passkyttar				
	Skjuten från postställe		Skjuten vid gå/smygjakt		Hund använd		Antal hundar		
	Antal deltagande jägare		Antal avlossade skott		Antal lodjur i sälen då jakt inleddes				
MÄRKT DJUR	☐ Tatuerad på insidan av läpparna - ange nr		☐ Öronmärke V/H öra ange färg och nr		☐ Radiohalsband ange nr		Om lodjuret är märkt, kontakta Grimsö forskningsstation, Lodjursprojektet		
							070-203 04 31		
KÖN OCH ALDER	☐ Hane ♂ ☐ Hona ♀		☐ Okänt kön		☐ 0-1 år (årsunge) ☐ Vuxen				
VIKTER (vägda)	Totalvikt kg (inte flädd)					Flädd kropp (skrott) med huvud (kg)			
MÅTT	OM HELA LODJURET TILLFALLER STATEN: TA INTE MÅTT, VIKTER OCH PROVER								
1. Bröstmått									
2. Kroppslängd	cm								

MÄTTHJÄLP

Mät på oflådd lodjurskropp. Använd plastmåttband samt lämplig våg. Vägda vikter anges i kg med minst en decimal.

1. Bröstomfång

Mät strax bakom frambenen.

2. Kroppslängd

Avstånd från nospets till svansrot genom att följa kroppens kontur.

KOMPLET-
TERANDE
INFORMATION

BESLUT

Fel! Hittar Dnr 218-7425-2018

Sändlista för kännedom (via e-post):

Naturvårdsverket

Länsstyrelserna i Mellersta rovdjursförvaltningsområdet

Viltskadecenter

Polismyndighet region Bergslagen

Statens Veterinärmedicinska Anstalt

Viltförvaltningsdelegationen i Örebro län



Hur man överklagar

FR-03

Vill du att beslutet ska ändras i någon del kan du överklaga. Här får du veta hur det går till.

Överklaga skriftligt inom 3 veckor

Tiden räknas oftast från den dag som du fick del av beslutet. I vissa fall räknas tiden i stället från beslutets datum. Det gäller om beslutet avkunnades vid en muntlig förhandling, eller om rätten vid förhandlingen gav besked om datum för beslutet.

För part som företräder det allmänna (till exempel myndigheter) räknas tiden alltid från beslutets datum.

Hur räknar vi ut tiden?

Sista dagen för överklagande är exakt 3 veckor från den veckodag som tiden börjar räknas. Om du exempelvis fick del av beslutet måndagen den 2 mars går tiden ut måndagen den 23 mars.

Om sista dagen för överklagande är en helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton, räcker det att överklagandet kommer in nästa vardag.

Så här gör du

1. Skriv förvaltningsrättens namn och målnummer.
2. Förklara varför du tycker att beslutet ska ändras. Tala om vilken ändring du vill ha och varför du tycker att kammarrätten ska ta upp ditt överklagande (läs mer om prövningstillstånd längre ner).

3. Tala om vilka bevis du vill hänvisa till. Förklara vad du vill visa med varje bevis. Skicka med skriftliga bevis som inte redan finns i målet.

4. Lämna namn och personnummer eller organisationsnummer.

Lämna aktuella och fullständiga uppgifter om var domstolen kan nå dig: postadresser, e-postadresser och telefonnummer.

Om du har ett ombud, lämna också ombudets kontaktuppgifter.

5. Skicka eller lämna in överklagandet till förvaltningsrätten. Du hittar adressen i beslutet.

Vad händer sedan?

Förvaltningsrätten kontrollerar att överklagandet kommit in i rätt tid. Har det kommit in för sent avvisar domstolen överklagandet. Det innebär att beslutet gäller.

Om överklagandet kommit in i tid, skickar förvaltningsrätten överklagandet och alla handlingar i målet vidare till kammarrätten.

Har du tidigare fått brev genom förenklad delgivning kan även kammarrätten skicka brev på detta sätt.

Prövningstillstånd i kammarrätten

När överklagandet kommer in till kammarrätten tar domstolen först ställning till om målet ska tas upp till prövning.

Kammarrätten ger prövningstillstånd i fyra olika fall.

- Domstolen bedömer att det finns anledning att tvivla på att förvaltningsrätten dömt rätt.
- Domstolen anser att det inte går att bedöma om förvaltningsrätten dömt rätt utan att ta upp målet.
- Domstolen behöver ta upp målet för att ge andra domstolar vägledning i rätts-tillämpningen.
- Domstolen bedömer att det finns synnerliga skäl att ta upp målet av någon annan anledning.

Om du *inte* får prövningstillstånd gäller det överklagade beslutet. Därför är det viktigt att i överklagandet ta med allt du vill föra fram.

Vill du veta mer?

Ta kontakt med förvaltningsrätten om du har frågor. Adress och telefonnummer hittar du på första sidan i beslutet.

Mer information finns på www.domstol.se.



██████████ skiljaktiga mening.

Jag delar majoritetens uppfattning att ██████████ överklagan ska avvisas. Jag delar likaså majoritetens uppfattning att Jaktkritikernas yrkanden om utfärdande av yttranden samt krav på länsstyrelsen att redovisa tamdjurspopulationer och beskriva jaktlagen ska avvisas. Däremot är jag skiljaktig gällande att delvis bifalla överklagan på så sätt att endast tillåta licensjakt efter två lodjur i det södra jaktområdet. Jag anser att överklagan ska avslås i sin helhet. Detta med följande motivering.

Syftet med den beslutade jakten och annan lämplig lösning

I beslutet anger länsstyrelsen att syftet med licensjakten är att reglera populationsstorleken och därigenom minska risken för negativ inverkan på fårnäringen och förebygga skada på tamdjur samtidigt som de övergripande nationella målen för lodjursstammens utveckling beaktas. Länsstyrelsen har bedömt att en viss jakt på lodjur bedöms ha en gynnsam effekt på rådjurspopulationen, framförallt i norra delen av länet. Enligt beslutet är målsättningen att tamdjurshållning inte påtagligt försvåras och att hänsyn tas till socioekonomiska aspekter.

Jag bedömer att det syfte som anges är acceptabelt och att licensjakt får anses vara ändamålsenligt i förhållande till angivet syfte. Utifrån den beskrivning av förekomst av lodjur i länet och andra möjligheter att uppnå syftet, exempelvis minska risken för framtida skada på fårnäringen, som anges i beslutet bedömer jag att det inte finns någon annan lämplig lösning än licensjakt.

Gynnsam bevarandestatus

Det nationella referensvärdet för lodjur har fastställts till 870 individer. Populationsberäkningar utifrån Naturvårdsverkets senaste inventering av lodjur vintern 2017/ 2018 visar att det finns cirka 1 202 lodjur i Sverige.

För det mellersta rovdjursförvaltningsområdet, som Örebro tillhör har Naturvårdsverket fastställt en miniminivå för lodjur på 62 årliga föryngringar. Vid den senaste inventeringen i det mellersta rovdjursförvaltningsområdet kvalitetssäkrades 75,5 familjegrupper. För Örebro län har Naturvårdsverket fattat beslut om miniminivå om 9,5 föryngringar. Under inventeringsperioden 2017- 2018 dokumenterades 10 föryngringar i Örebro län (motsvarar en population om närmare 60 lodjur). Nuvarande miniminivåer gäller till 2019. Viltförvaltningsdelegationen i Örebro län har föreslagit att miniminivån för lodjur inför nästa förvaltningsperiod (2020- 2024) ändras till 5- 6 föryngringar. Länsstyrelsen har alltså bedömt att det finns ett begränsat utrymme för licensjakt.

Jag finner inte skäl att ifrågasätta angivna inventeringsuppgifter, vilka måste vara utgångspunkten i bedömningen av om den beslutade licensjakten på lodjur försvårar upprätthållandet av en gynnsam bevarandestatus. Jag konstaterar att lodjurspopulationen såväl nationellt som regionalt överstiger de av Naturvårdsverkets beslutade referens- och miniminivåerna. Länsstyrelsen har också i sitt beslut redogjort för hur man kommit fram till den beslutade kvoten. I den beskrivningen har man fört ett resonemang i vilket man visar att man tagit hänsyn till olika faktorer som påverkar lodjursstammens storlek och vilken effekt det beslutade jaktuttaget kan förväntas få i förhållande till möjligheten att fortsatt upprätthålla en gynnsam bevarandestatus för arten. Överväganden har också gjorts i förhållande till inom vilka områden jakt ska få bedrivas.

Jag bedömer därför att den beslutade licensjakten inte försvårar upprätthållandet av en gynnsam bevarandestatus hos lodjurets bestånd i dess naturliga utbredningsområde, varken regionalt eller nationellt. Vad de klagande har anfört om att länsstyrelsen inte har beaktat den illegala jakten efter lodjur motiverar ingen annan slutsats. Likaså har det inte framkommit

något som visar att lodjursstammen är genetiskt sårbar eller att nu beslutad licensjakt på annat sätt riskerar lodjursstammens sammansättning. Jag finner därför att jakten är lämplig med hänsyn till lodjursstammens storlek och sammansättning.

Selektiv jakt under strängt kontrollerade förhållanden

Det överklagade beslutet innehåller tidsmässiga och geografiska avgränsningar. Tilldelningen och jaktområdet har bestämts utifrån att underlätta för fårnäringen i länets södra delar samt att minska rovdjurstrycket i den nordliga delen vad avser påverkan på andra bytesdjur.

Beslutet innefattar också en rad villkor för lodjursjakten som i huvudsak motsvarar de villkor som slås fast i Naturvårdsverkets författningsamling 2014:25 om föreskrifter och allmänna råd för länsstyrelsens beslut om licensjakt efter lodjur. Länsstyrelsens beslut om licensjakt efter lodjur uppfyller kraven om såväl selektivitet som jakt under strängt kontrollerade förhållanden.

Sammanfattningsvis bedömer jag att länsstyrelsen har grund för sitt beslut om licensjakt efter högst tre (3) lodjur eftersom samtliga kriterier för licensjakt bedöms vara uppfyllda. Den beslutade licensjakten bedöms vara proportionerlig i förhållande till lodjursstammens storlek och sammansättning samt med hänsyn till de syften som angetts för jakten. Överklagandet ska därför avslås.